

พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง

นางสาวศรีวรรณา เขียวลี

004939

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พุทธศักราช 2522

MORAL DEVELOPMENT OF SECONDARY STUDENTS
IN CENTRAL REGION

Miss Sriwana Khewlee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirments
for the Degree of Master of Education
Department of Psychology
Graduate School
Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง

โดย นางสาวศรีวรรณ เขียวดี

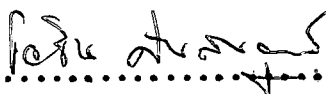
ภาควิชา จิตวิทยา

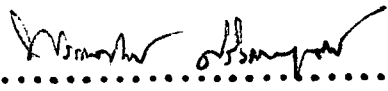
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณมุขัย

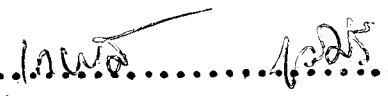
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

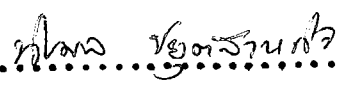

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประภัสร์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยชิน คั่นสนยุทธ)

..... กรรมการ
(ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณมุขัย)

..... กรรมการ
(ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

..... กรรมการ
(ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชยุตสาหกิจ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง
ชื่อนิสิต   นางสาวศรัวีรรรณา เขียววดี
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพนทิพย์ ศิริวีวรรณบุษย์
ภาควิชา   จิตวิทยา
ปีการศึกษา   2522

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา 2 กลุ่มที่มี เพศ ระดับชั้น และสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน โดยใช้แบบสอบถามเคอะคิโพนิงอิซซุสเทสต์ของเรสต์ ซึ่งพัฒนามาจากแบบวัดจริยธรรมของโคลเบอร์ก

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงจำนวน 480 คน ซึ่งศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 จาก 12 โรงเรียนในภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างจัดเข้าตามระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมโดยใช้ดัชนี 3 ตัว คือ การศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา และรายได้ของบิดามารดา นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่ามัธยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าสถิติดังกล่าวด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนมัธยมศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีพัฒนาการทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนมัธยมศึกษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมระดับสูงและระดับต่ำ มีพัฒนาการทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นและสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thesis Title   Moral Development of Secondary Students in
                                 Central Region

Name   Miss Sriwana Khewlee

Thesis Advisor   Assistant Professor Punthip Siriwanabutra, Ph.D.

Department   Psychology

Academic Year   1979

ABSTRACT

The purpose of this research was to study moral development in Secondary students with different sex, education level and socio-economic status according to Kohlberg's Theory by using Rest's the Defining Issues Test

Subject were 480 male and female students who were studying in matayomsuksa two and matayomsuksa five from **12** secondary schools in Central Region. They were stratified with respect to socio-economic level by using the score criterion derived from 3 indices namely father's education, father's occupation and income of their parents. Raw data were analyzed by statistical procedures in terms of Arithmetic Mean, Standard Deviation. Three Way Analysis of Variance was utilized in testing the significance of differences of these statistics.

The major findings of this study were as follows:

1. The moral development of Matayomsuksa Five Students were significantly higher than that of Matayomsuksa Two Students. ($P < .05$)
2. There was no significant difference in moral development between male and female secondary students.
3. There was no significant difference in moral development between high and low socio- economic status secondary students.
4. There was a significant difference in interaction between education level and socio- economic status. ($P < .05$)

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้แนวคิดเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ จากความช่วยเหลือศาสตราจารย์
ดร.พรพนทิพย์ ศิริวรรณบศย์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.โยธิน คันสนนยทร ได้กรุณาให้คำแนะนำด้านสถิติ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ทง ลำไย และศาสตราจารย์ทิพาวดี เอมะวรรณนะ
ซึ่งกรุณาตรวจแก้แบบสละฉบับภาษาไทยและอาจารย์มณฑนา ปราการสมุทร ซึ่งกรุณา
ช่วยเหลือในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ คณะครู และนักเรียนของโรงเรียนต่าง ๆ
ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณศิริพร ประทักษิธร ที่ช่วยเหลือในด้านเอกสารและขอขอบคุณ
คุณอัญชดี สรียาภรณ์ คุณวิณี ชิกเชิควงศ์ คุณมงคล มีสมภพ คุณสุพัทศรี ชุมทรัพย์
คุณวณี ออมสิน คุณสรณีย์ จุติคำรังพันธ์ และทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ
ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

ศิริวรรณา   เขียวลี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ญ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฎ
บทที่	

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความหมายของจริยธรรม	3
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
✓ ความมุ่งหมายของการวิจัย	24
สมมติฐานของการวิจัย	25
ขอบเขตของการวิจัย	25
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	26
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	28

2. วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	36

บทที่	๗
	หน้า
3. ผลการวิจัย	38
4. อภิปรายผลการวิจัย	57
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	71
ภาคผนวก ก. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	72
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการวิจัย	76
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	78
ประวัติผู้เขียน	95

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้น เพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม	30
2. แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบถามวัดจริยภาพ (D.I.T.) ทั้ง 4 ชั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5	38
3. แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบถามวัดจริยภาพ (D.I.T.) ทั้ง 4 ชั้น ของนักเรียนมัธยมศึกษาเพศชายและหญิง	40
4. แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบถามวัดจริยภาพ (D.I.T.) ทั้ง 4 ชั้น ของนักเรียนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมระดับสูงและระดับต่ำ	42
5. แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบถามวัดจริยภาพ (D.I.T.) ทั้ง 4 ชั้น จำแนกตามระดับชั้น เพศ และสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม	44
6. ตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) ของชั้น	45
7. แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นกับสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนพัฒนาการชั้น P ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์	47

8. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรม ชั้น 2	49
9. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรม ชั้น 3	51
10. แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นกับสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม โดยเปรียบเทียบค่ามัธยเทศกิตของคะแนนพัฒนาการ ชั้น 3 ตามวิธีนิวแมน-คูลส์	53
11. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรม ชั้น 4	55

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1. กราฟเปรียบเทียบค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรม
ที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ (D.I.T.) ทั้ง 2 ชั้น ของ
นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 39
2. กราฟเปรียบเทียบค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรม
ที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ (D.I.T.) ทั้ง 4 ชั้น ของ
นักเรียนมัธยมศึกษาเพศชายและหญิง 41
3. กราฟเปรียบเทียบค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรม
ที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ (D.I.T.) ทั้ง 4 ชั้น ของ
นักเรียนมัธยมศึกษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมระดับสูงและระดับต่ำ .. 43